

Alessandro
D'Avenia

**balta kaip
pienas,
raudona kaip
kraujas**

Alma littera

Karalaitis sėdėjo prie stalo ir valgė. Riekdamas varškės sūrį jis įsipjovė ir ant sūrio užvarvėjo lašelis kraujo. Karalaitis tarė motinai:

– Mama, norėčiau turėti moterį, baltą kaip pienas ir raudoną kaip kraujas.

– Sūnau mano, ta, kuri balta, nėra raudona, o raudona nėra balta. Bet ieškok, gal rasi.

*„Trys granatų mergelės“
iš Italo Calvino knygos „Italų pasakos“.*

*V*iskas turi savo spalvą. Kiekvienas jausmas turi spalvą. Tyla – tai balta. Būtent baltos aš ir nekenčiu, ji beribė. Balta varna, baltas melas, balta vėliava, baltas lapas, balta palata... Iš tiesų balta net nėra spalva. Tai niekas, kaip ir tylą. Niekas be žodžių ir muzikos. Tylu – balta. Aš nemoku tyliai sėdėti ar būti vienas, o tai tas pats. Man ima taip mausti skrandį ar pilvą – dar nesupratau, ką tiksliai, – kad turiu apsižergti savo motorole-riuką, visą sudralintą ir be stabdžių (kada gi pasiryšiu nuvežti jį pataisyti?), be tikslo važinėti gatvėmis ir žiūrėti sutiktoms merginoms į akis, kad įsitikinčiau, jog nesu vienas. Jei kuri nors į mane pažvelgia, vadinasi, aš egzistuoju.

Ir kodėl aš toks? Nemoku valdytis. Nemoku būti vienas. Man reikia... Kad aš žinočiau, ko! Vieni nervai. Užtat turiu *aipodą*. Bent tai gerai, nes išėjus ryte iš namų ir žinant, kad laukia visa dulkėto asfalto prisisunkusi diena mokykloje, po jos – nuobodulio liūnas su namų darbais, tėvais ir šunimi, o paskui ir vėl tas pats, kol mirtis mus išskirs, gali išgelbėti tik tinkamai parinktas grojaraštis. Į ausis susigrūdu ausines ir patenku į kitą plotmę. Įsileidžiu tinkamos spalvos jausmą. Jei noriu įsimylėti, klausausi melodingo roko. Jei noriu „pasikrauti“ – sunkiojo metalo. Jei noriu tvirčiau jaustis – repo ir šiaip grubios muzikos, ypač jei tekstai pilni keiksmažodžių. Taip nesu vienas – baltas. Kažkas palaiko draugiją ir nuspalvina mano dienas.

Visgi nesakyčiau, kad nuobodžiauju. Šiaip turiu šimtus planų, tūkstančius troškimų, milijonus neišpildytų svajonių ir milijardus nepradėtų dalykų, bet galiausiai nieko taip ir nesiimu, nes niekam tai iš tikrųjų neįdomu. Tada sakau sau: „Leo, po velnių, ko čia plėšaisi? Mesk tai iš galvos ir mėgaukis tuo, ką turi.“

Mums duotas tik vienas gyvenimas, o kai jis tampa baltas, geriausiai jį nuspalvina kompiuteris: visuomet randu ką nors *čate* (mano slapyvardis – Piratas, kaip Džonis Depas). Ką jau moku tai moku – išklausti žmones. Nuo to pasijuntu geriau. Kita išeitis – sėsti ant savo motoroleriuko be stabdžių ir be tikslo važinėti po miestą. O jei norisi važiuoti su tikslu, lekiu pas Niką ir truputį pagrojame, jis – bosine, aš – elektrine gitara. Vieną dieną mes išgarsėsime, turėsime grupę, pavadintą „Šutvé“. Nikas sako, kad turėčiau ir dainuoti, nes mano balsas gražus, bet aš gėdinuosi. Grojant gitara dainuoja pirštai, o jie niekada neraudonuoja. Žmonės nenušvilpia gitaristų, užtat dainininkus...

Kai Nikas negali, susitinku su kitais autobusų stotelėje prie mokyklos, toje, kur mūsų mokyklos išsimylėjėliai visiems apsisiskelbia mylį. Ten visą laiką kas nors būna, ateina ir merginų. Kartais pasirodo ir Beatričė – aš į tą stotelę einu dėl jos.

Kaip keista: rytais niekas nenori į mokyklą, o po pietų ten randi visus. Skirtumas tas, kad tuomet nebebūna vampyrų, tai yra mokytojų – kraujo siurbikų, kurie grįžę namo užsidaro į karstus ir laukia kitų aukų. Tik, priešingai nei vampyrai, mokytojai veikia dieną.

Jei prie mokyklos būna Beatričė, tuomet kitas reikalas. Jos akys žalios ir didelės – žvelgdamas į tos merginos veidą, rodos,

matai tik jas. Beatričės plaukai raudoni – kai juos paleidžia, pasijunti, tarsi regėtum aušrą. Ji kalba nedaug, bet protingai. Jei ji būtų filmas – tai dar nesukurto žanro. Jei kvapas – tai smėlis anksti ryte, kai paplūdimys su jūra dar džiaugiasi viename. O jei spalva? Beatričė – tai raudona. Kaip meilė. Audra. Viską nušluojantis uraganas. Žemės drebėjimas, suardantis kūną į griuvėsius. Būtent taip jaučiuosi kas kartą ją išvydęs. Beatričė to dar nežino, bet vieną dieną, ilgai nelaukęs, jai prisipažinsiu.

Taip, vieną dieną pasakysiu jai, kad ji sukurta man, o aš – jai. Taip jau yra ir niekur čia nepabėgsi: kai Beatričė tai suvoks, viskas eisis it sviestu patepta, lyg filmuose. Svarbiausia pasirinkti tinkamą metą ir šukuoseną. Manau, didžiausia bėda – mano plaukai. Jus nusikirpčiau tik Beatričei paprašius. O kas bus, jei tada prarasiu visas galias, kaip tas vyrukas iš legendos? Ne, Piratas negali apsikirpti. Liūtas be karčių – ne liūtas. Juk ne be reikalo mano vardas Leo.

*K*artą mačiau dokumentinį filmą apie liūtus, iš brūzgynų išlindo patinas milžiniškais karčiais, o malonus balsas jį apibūdino: „Džiunglių karalius su savo karūna.“ Tokie ir yra mano plaukai: laisvi ir didingi.

Be galo patogų turėti tokią liūtišką šukuoseną. Patogu, kad niekada nereikia šukuotis, gali įsivaizduoti, jog plaukai styro sau laisvi tarsi galvoje augančios mintys: kartais jos tiesiog išsiveržia aukštyn ir išsisklaido. Aš dovanuju savo mintis kitiems, jos šnypščia smagiai lyg ką tik atkimštos kokakolos burbuliukai. Plaukais aš galiu daug ką kitiems pasakyti. Tikra teisybė. Visas, ką dabar pasakiau, teisybė.

Žmonės mane pažįsta tik iš plaukų. Bent jau tie iš mano mokyklos, iš mano šutvės, iš „Piratų“ komandos: Kempinė, Kartis, Kuokštas. Tėtis jau seniai nuleido rankas. Mama nieko daugiau nedaro, tik peikia mano plaukus. O kai susitinku su senele, jos vos neištinka širdies smūgis (jei tau devyniasdešimt, tai labai tikėtina).

Kodėl jiems taip sunku susitaikyti su mano šukuosena? Iš pradžių sako: „Būk originalus, išreikšk save, būk savimi!“, o kai tik pamėgini parodyti, koks esi iš tikrųjų, užsipuola: „Tū neturi savitumo, elgiesi kaip visi.“ Kur logika? Kas gi juos supras: arba esi savimi, arba esi toks kaip visi. Jiems niekaip neįtiksi. Tiesa ta, kad jie visi man pavydi, ypač plikiai. Jei nuplikčiau, aš nusižudyčiau.

Šiaip ar taip, jei Beatričei mano plaukai nepatiks, turėsiu juos apsikirpti, tik dar gerai pagalvosiu. Juk jie gali būti ir mano privalumas. Beatriče, arba mylėk mane tokį, koks esu, su visais plaukais, arba nieko nebus: jei nesutarsime dėl tokių smulkmenų, tai kaip galėsime būti kartu? Žmogus privalo būti savimi ir priimti kitą tokį, koks jis yra, – taip visada sako per televizorių, – jei ne, kokia čia meilė? Beatriče, kodėl to nesupranti? Be to, tu man visa patinki, tad tau lengviau nei man.

Merginoms viskas paprasčiau. Ir kaip jos sugeba visuomet laimėti? Jei esi graži, pasaulis guli tau po kojom, renkiesi ką nori, darai ką nori, velkiesi ką nori... Koks skirtumas, juk vis tiek būsi visų garbinama. Sekasi joms!

O man būna dienų, kai visai neišeičiau iš namų. Jaučiuosi toks baidus, kad užsibarikaduočiau savo kambary ir nė į veidrodį nežiūrėčiau. Baltas. Balto veido. Bepalvis. Tikra tragedija. Visgi būna dienų, kai ir aš jaučiuosi raudonas. Tuomet man nėra lygių. Užsimetu tinkamus marškinėlius, išoku į gerai krintančius džinsus ir pasijuntu lyg Dievas: Zakas Efronas gali slėptis po lapais. Einu vienas gatve. Pirmai sutiktai merginai galėčiau pasakyti: „Ei, mažule, susitinkam šįvakar, noriu tau suteikti nepakartojamą progą! Nesigailėsi, nes, kai eisi šalia manęs, visi į tave spoksos ir sakys: kaip, po velnių, jai pavyko pakabinti tokį berną?! Draugės susiraukšlės iš pavydo.“

Aš Dievas! Mano gyvenimas kupinas įspūdžių. Nė valandėlei nesustoju. Jei ne mokykla, būčiau atsipalaidavęs, gražus ir garsus.

*M*ano mokykla pavadinta Horacijaus, kaip to veikėjo iš „Peliuko Mikio“, vardu. Jos sienos apsilupusios, klasėse tinkas atrupėjęs, lentos labiau pilkos nei juodos, žemėlapiai visi atbrizgę, o juose pavaizduoti žemynai ir šalys išblukę ir palikti likimo valiai... Sienos tik dviejų spalvų – baltos ir rudos, – kaip pyragėliai su grietinėle, tačiau mokykloje nieko saldaus nėra, tik skambutis, skelbiantis pamokų pabaigą, – jam suskambėjus, rodo, girdi: „Ir vėl tuščiai praleidai pusdienį tarp šių dvispalvių sienų. Bėk iš čia!“

Mokykla praverčia vos keliais atvejais – kai puolu į neveltį ir paskėstu baltose mintyse. Klausiu savęs, kur aš einu, ką darau, ar gyvenime nuveiksiu ką nors gero, ar... Laimėi, mokykla – tai žaidimų aikštelė, pilna taip pat besijaučiančių žmonių. Mes kalbamės apie viską, nustumdami į šalį niekur nevedančias mintis. Baltos mintys niekur neveda, baltų minčių reikia atsikratyti.

„Makdonalde“, kuris ir kvepia „Makdonaldu“, kemšu karštas bulvytes, o Nikas garsiai siurbčioja iš didžiulės kokakolos stiklinės.

– Negalvok apie baltą.

Nikas visada man taip sako. Nikas visada teisus. Ne veltui jis – mano geriausias draugas. Jis man kaip Vilas Terneris Džekui Sperou. Bent kartą per mėnesį išgelbstime vienas kitam kai-

lį, juk tam draugai ir reikalingi. Draugus aš pasirenku. Tuo jie ir faini. Su draugais gera būti, nes išsirenki būtent tokius, kokius nori. O bendraklasių nepasirinksi. Jie tiesiog pakliūna į tą pačią klasę ir dažnai kaip reikiant užknisa.

Nikas – iš B klasės (aš iš D), mes žaidžiame toje pačioje „Piratų“ futbolo komandoje. Du geri šmikiai. O tarp bendraklasių būtinai pasitaiko koks nors nervų kamuolys, kaip pas mus Elektra. Vien vardas ką sako.

Kai kurie žmonės pasmerkia vaikus duodami keistus vardus. Mano vardas Leo, jis man patinka. Man pasisekė, toks vardas siejasi su žavia, stipria asmenybe, kuri išeina iš brūzgynų it karalius su karčiais. Suriaumoja. Ar, mano atveju, bent jau pamėgina... Kiekviename varde, deja, įrašytas likimas. Pavyzdžiui, Elektra: kas čia per vardas? Kaip elektros srovė, nupurto vien jį išgirdus. Todėl ji visada tokia nervinga.

Mūsų klasėje yra dar vienas veikėjas, tikra rakštis subinėj: Džakomas, kitaip vadinamas Smirdžium. Dar vienas nelaimė nešantis vardas! Nes ir Leopardžio toks vardas, o jis buvo kuprotas, neturėjo draugų ir, lyg to nepakaktų, dar buvo poetas. Niekas nesikalba su Džakomu. Jis smirda. Ir niekas nedrįsta jam to pasakyti. Nuo tada, kai įsimylėjau Beatričę, aš prašiuosi po dušų kiekvieną dieną, o barzdą skutuosi kartą per mėnesį. Šiaip ar taip, jei jis nesiprausia, čia tik jo sušiktas reikalas. Bet bent jau mama galėtų jam pasakyti, o nepasako. Argi aš dėl to kaltas? Juk negaliu išgelbėti pasaulio. Tam yra Žmogus-Voras.

Nikas atsiriaugėja ir taip gražina mane į tikrovę. Žvengdamas sakau jam:

– Tu teisus. Nereikia galvoti apie baltą...

Nikas paplekšnoja man per petį:

– Rytoj noriu tave matyti gerai pasikrovusį! Turim sutvarkyti tuos liurbius!

Mano veidą nušviečia šypsena: kas būtų mokykla be futbolo turnyro?